

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/118/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414205331
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2015:5414205331.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. Q. R.. XX.XX.XXXX, t.č. umiestneného v Detskom domove v Liptovskom Hrádku, Kráľová Lehota č. 85, dieťa rodičov: matka - K. Q. R.. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. J., N. O. R. A.: D., S. R. X a otec - K. Q. R.. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., T..Č.. D. A. J., Š. Č.. XXXX, maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, detašované pracovisko Tvrdošín, Medvedzie 132, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, na nariadenie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine, za účasti okresnej prokurátorky Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, takto

rozhodol:

I/ Súd odníma mal. N. Q. R.. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti jeho matky K. Q. a nariaďuje mal. N. pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky na dobu do 30.06.2015, pričom uložené výchovné opatrenie sa bude realizovať v Detskom domove v Liptovskom Hrádku, Kráľová Lehota č. 85.

II/ Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.12.2014 navrhovateľ žiadal, aby súd uložil mal. N. Q. R.. XX.XX.XXXX pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky na dobu 6 mesiacov do 30.06.2015, pričom uložené výchovné opatrenie sa bude realizovať v Detskom domove v Liptovskom Hrádku, Kráľová Lehota č. 85.

Návrh odôvodnil tým, že Okresný súd v Dolnom Kubíne uznesením č.k. 2P/127/2014 nariadil matke maloletého, aby odovzdala svojho syna do starostlivosti Detského doma v Liptovskom Hrádku, Kráľová Lehota na dobu najdlhšie 6 mesiacov. Maloletého N. má tunajší úrad v evidencii sociálnej kurately od roku 2013. Rodičia sú rozvedení a na jeho výchove sa podieľa len matka, ktorá pracuje v Bratislave a výchovu svojho syna nezvláda. Otec sa o rodinu nezaujíma, v minulosti bol viackrát súdne trestaný odňatím slobody. Mladistvý má sedem starších súrodencov. O dve najmladšie sestry, ktoré ešte nie sú plnoleté je riadne postarané. Všetci zvyšní dospelí súrodenci majú vlastné rodiny a o problém sa nezaujímajú. Prvotný problém začali riešiť v júni 2013, kedy im Základná škola Istebné oznámila 63 vymeškaných neospravedlnených hodín. Následne sa počas letných prázdnin maloletý dopustil priestupku oznámeného mestskou políciou. Išlo o poškodzovanie cudzej veci. V ďalšom školskom roku 2013/2014 im Základná škola Janka Matúšku oznámila vysokú absenciu maloletého na vyučovaní kde mal za prvý pol rok 88 vymeškaných neospravedlnených hodín. Vzhľadom na opakované a výrazné záškoláctvo menovanému uložili 17.03.2014 výchovné opatrenie podľa § 12 ods. 1 písm. d), ktoré je zamerané na zmiernenie alebo odstránenie uvedeného problému. Na realizácii tohto výchovného opatrenia sa podieľa akreditovaný subjekt Kic edukos. Aj počas tejto doby však nedošlo k náprave. Základná škola opätovne nahlásila 53 neospravedlnených hodín za mesiac január, 13 za február a

37 za mesiac marec. Celkový počet dosiahol ku koncu školského roka 177 neospravedlnených hodín. Tento problém pokračuje aj na strednej škole. Na začiatku školského roka 2014/2015 škola oznámila 18 vymeškaných neospravedlnených hodín a tiež problémy so správaním na internáte kde bol ubytovaný. Dňa 06.11.2014 menovaný svojvoľne z internátu odišiel a nedal nikomu vedieť kam ide. Na základe toho bolo po ňom vyhlásené pátranie, ktoré bolo nasledujúci deň skončené. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ konštatuje, že u N. Q. sa začali okrem zanedbávania povinnej školskej dochádzky objavovať aj problémy so správaním tým, že menovaný sa po nociach bez dovoľenia zdržuje mimo internát. Jeho matka pracuje v Bratislave a do A. J. chodí len občas. Niekedy sa stane, že je mladistvý bez dozoru aj niekoľko týždňov, čo je pre jeho nízky vek neprípustné. Pôsobenie sociálneho kurátora do dnešnej doby nemalo požadovaný efekt.

Navrhovateľ na pojednávaní zotrval na požadovanom výchovnom opatrení a upresnil, že pobyt v zariadení žiadajú nariadiť u maloletého do 30.06.2015, teda do ukončenia jeho povinnej školskej dochádzky. Pobyt maloletého v zariadení v ktorom bol umiestnený na základe predbežného opatrenia N. prospieva. Od doby umiestnenia nemá problémy v škole so školskou dochádzkou či so správaním.

Kolízny opatrovník uviedol, že zo správy podanej detským domov je zrejmé, že predbežné opatrenie plní svoj účel a došlo k zmene správania u maloletého. Trvanie predbežného opatrenia je ešte krátke a je tu riziko recidívy nevhodného správania sa maloletého. Pripojil sa k podanému návrhu aj vzhľadom k tomu, že maloletý nemá ukončenú povinnú školskú dochádzku, ktorá bude dovŕšená v júni 2015.

Okresná prokurátorka uviedla, že návrh na nariadenie výchovného opatrenia je dôvodný.

Otec na pojednávaní 10.03.2015 nesúhlasil s podaným návrhom. Myslí si, že navrhované riešenie nemá význam, pretože syn je aj tak celý týždeň u neho a je zbytočné, aby sa vracal na víkendy do detského domova, kde sa aj tak nič dobrého nenaučí. Na základe dohody s detským domovom počas týždňa, kedy chodí syn do školy v detskom domove je N. u neho a zlepšil sa, už nemá problémy v škole. S tým, aby syn ostal u neho, súhlasí aj jeho matka. Nerozumie, prečo by syn mal byť oddelený od ďalšej rodiny, keď v A. J. má súrodencov a takto musia všetci súrodenci chodiť za ním. On zisťoval od syna, či fajčil marihuanu. Priznal sa mu, že našiel marihuanu a túto si zafajčil s kamarátom. Aj posledne, keď bol v týždni doma a vracal sa do domova, tak mu robili test na drogy a bol negatívny. Vzťah medzi ním a synom je dobrý. On sa nedostavil včera na úrad práce kde bola prípadová konferencia na ktorú bol predvolaný lebo sa nemohol uvoľniť z práce. Vie o veľkom počte neospravedlnených hodín, ktoré mal syn v minulom školskom roku, ale vtedy bol pri matke a on sa o syna nemohol starať kvôli práci, ktorú robil mimo Slovenska.

Súd konal a rozhodol s poukazom na § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti matky, ktorá sa na pojednávanie dňa 10.02.2015, na ktoré bola riadne predvolaná, nedostavila a svoju neúčast' až dodatočne ospravedlnila z dôvodu nepriaznivej situácie na cestách a taktiež bola neprítomná aj na pojednávaní 10.03.2015 pričom z úradného záznamu zo dňa 02.03.2015 z č.l. 48 vyplýva, že o tomto ďalšom termíne pojednávania mala vedomosť a uviedla, že na pojednávanie sa dostaví.

Súd vo veci vykonal ďalšie dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisov tunajšieho súdu sp. zn. 8P/98/2002, 2P/127/2014, 2P/138/2014, so správami Detského domova Liptovský Hrádok zo dňa 20.01.2015 a 16.02.2015, so správou podanou Strednou odbornou školou polytechnickou Dolný Kubín - Kňažica zo dňa 03.10.2014 a s ďalšími dokladmi založenými v spise.

Rozsudkom č.k. 7C/69/2002 zo dňa 07.03.2002 bolo manželstvo K. Q. a K. Q. právoplatne rozvedené a maloletý N. bol na čas po rozvoďte zverený do výchovy a opateru matky a otec bol zaviazaný platiť na syna výživné v určenej výške.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 2P/127/2014-11 zo dňa 19.11.2014 súd vyhovel návrhu ÚPSVaR v Dolnom Kubíne na nariadení predbežného opatrenia a nariadil matke K. Q., aby odovzdala mal. N. Q. do starostlivosti zariadenia - Detský domov Liptovský Hrádok, Kráľová Lehota č. 85, ktorý plní úlohy odbornej diagnostiky a to na dobu 6 mesiacov. Konštatoval, že u mal. N. boli zistené dlhodobé problémy spočívajúce po výraznom záškoláctve, v páchaní priestupkov, v túlavom spôsobe života a nerešpektovaní autorít a napriek tomu, že ÚPSVaR Dolný Kubín dňa 17.03.2014 uložil dieťaťu výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti zúčastniť sa výchovného a sociálneho programu, ktoré stále trvá, tak

ani počas tejto doby nedošlo k náprave maloletého. Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Zo správy Strednej odbornej školy polytechnickej Dolný Kubín - Kňažia zo dňa 03.10.2014 vyplýva, že maloletý je od školského roka 2014/2015 žiakom prvého ročníka učebného odboru strojárská výroba a v termíne od 02.09. do 02.10.2014 t.j. za 20 dní školského vyučovania žiak vykázal 18 neospravedlnených hodín. Žiak je ubytovaný v domove mládeže a má tiež problémy s dodržiavaním domového poriadku, hlavne dodržať čas návratu z vychádzky.

Zo správy podanej Detským domovom Liptovský Hrádok dňa 20.01.2015 bolo zistené, že maloletý N. bol prijatý do ich ústavného zariadenia na základe vykonateľného rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia dňa 21.11.2014. Po prvotných problémoch s adaptáciou maloletého na prostredí detského domova bola s dieťaťom nadviazaná dobrá spolupráca. Do kolektívu sa začlenil bez problémov, vychovávateľov rešpektuje. Jeho správanie v čase podania správy je kooperatívne a prosociálne. Maloletý vyjadril želanie pokračovať v doterajšom štúdiu na SOŠ polytechnickej v Dolnom Kubíne. Keďže v okrese Liptovský Mikuláš nebolo možné zabezpečiť kontinuálne vzdelávanie maloletého v jeho odbore. Bola uzavretá dohoda so školou SOŠ polytechnická v Dolnom Kubíne - Kňažia a otcom dieťaťa a na základe tejto dohody je maloletý za účelom zabezpečenia pravidelnej dochádzky do školy uvoľňovaný do starostlivosti otca v týždenných intervaloch pondelok - štvrtok. V dňoch piatok - nedeľa je zabezpečená starostlivosť v detskom domove. Detský domov konštatoval, že maloletý v prípade zrušenia výchovného opatrenia má schopnosti úspešne ukončiť štúdium na strednej škole ktorú navštevuje za predpokladu udržiavania dostatočnej motivácie k vzdelávaniu zo strany rodiča.

V ďalšej správe podanej dňa 16.02.2015 detský domov uviedol, že dôvodom umiestnenia maloletého do ich starostlivosti boli pretrvávajúce výchovné problémy v zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, v porušovaní vnútorného poriadku školského internátu, nočné túlanie sa. Na základe vyjadrenia detí v rámci samostatnej skupiny do ktorej bol N. zaradení vzniklo podozrenie, že N. do detského domova priniesol z pobytu v rodine marihuanu (22.01.2015). V rámci prehliadky osobných vecí dieťaťa sa u N. nenašlo žiadne množstvo marihuany a teda túto skutočnosť nebolo možné dokázať. Detským domovom boli prijaté opatrenia týkajúce sa zvýšeného dozoru a dohľadu v rámci prevencie pred sociálno-patologickými javmi. Dochádza k priebežnému testovaniu detí na prítomnosť marihuany prípadne iných drog. N. bol testovaný trikrát, prvýkrát bol test negatívny, vo zvyšných dvoch testoch (s dvojtyždenným odstupom) bol však výsledok pozitívny. N. potvrdil, že z jeho strany došlo k užitiu marihuany, ktorú našiel pri škole. V rámci detského domova sa správanie maloletého stalo kooperatívne, v rámci požiadaviek si svoje povinnosti plní pod potrebným dohľadom. Aktivitou detského domova, dieťaťa, otca a školy došlo k obnoveniu školskej dochádzky, maloletý sa pod dohľadom vychovávateľov domova pripravil na komisionálne preskúšanie, ktoré úspešne absolvoval, čím boli požiadavky kladené na detský domov pred umiestnením N. splnené. Novovzniknutý problém po príchode dieťaťa do zariadenia (pozitívne výsledky testov) sa však javí ako rizikový, vyžadujúci si intervenciu odborníka v oblasti prevencie a liečby drogových závislostí.

Na tunajšom súde sa vedie konanie o návrhu otca zo dňa 10.12.2014 na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca a určenie výživného. Súd vo veci rozsudkom č.k. 2P/138/2014-66 zo dňa 25.02.2015, ktorý zatiaľ nenadobudol právoplatnosť návrh otca zamietol. Poukázal na kriminálnu minulosť otca a prebiehajúce trestné stíhanie voči nemu, čo nedáva záruku riadneho a bezúhonného života. Navyše vykonaným šetrením a tiež aj výpoveďou dcéry D. Q. bolo zistené, že v domácnosti otca sa konzumuje alkohol. To, že otec konzumuje alkohol počas víkendov potvrdil aj ďalší syn K.. U maloletého N. bolo zistené zneužitie marihuany z čoho vyplýva, že maloletý stále úplne nezmenil svoje správanie, opäť nerešpektoval autority. Pred súdom tvrdil, že nikdy neužíval marihuanu a bol len krivo obvinený, v konaní však bol preukázaný opak.

Oboznámením sa s odpisom z registra trestov na otca bolo zistené, že K. Q. bol pätnásťkrát súdom trestaný, zväčša pre majetkovú trestnú činnosť, posledne rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2T/33/2011 pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania, t.č. neprávoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu v Prešove č.k. 5T/39/2014-264 zo dňa 21.10.2014 pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny (občianskeho preukazu).

Podľa § 37 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“) ods.:

1/ Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

2/ Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

3/ Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará a nariadi maloletému dieťaťu:

a) pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) pobyt v špecializovaných zariadeniach najdlhšie na šesť mesiacov,

c) pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovu závislosť.

4/ Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

5/ Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

6/ Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že výchova mal. N. je vážne narušená. U maloletého boli zistené dlhodobé výchovné problémy spočívajúce vo vážnom zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, v problémovom správaní sa, v porušovaní vnútorného poriadku školského internátu, v nerešpektovaní autorít. Nešlo teda o ojedinelé vybočenie alebo závady v správaní maloletého menšieho charakteru. Nevhodné správanie N. bolo riešené navrhovateľom aj formou výchovného opatrenia, na realizácii ktorého sa spolupodieľal akreditovaný subjekt Kic Edukos avšak ani počas doby trvania tohto výchovného opatrenia nedošlo k náprave. Matka, do osobnej starostlivosti ktorej bol maloletý N. posledne v rozvodovom konaní rodičov zverený, výchovu maloletého nezvládala. Matka sa často zdržiavala mimo trvalého bydliska keď odchádzala za prácou do Bratislavy a v tom čase bol maloletý bez dozoru. Predbežné opatrenie nariadené tunajším súdom uznesením zo dňa 19.11.2014 č.k. 2P/127/2014-11 na základe ktorého bol maloletý umiestnený dočasne do Detského domova Liptovský Hrádok, Kráľová Lehota č. 85 plní svoj účel. Od umiestnenia maloletého v tomto zariadení došlo k pozitívnym zmenám v správaní maloletého, došlo k obnoveniu školskej dochádzky, k zlepšeniu prípravy na vyučovanie, plneniu povinností maloletého pod dohľadom pracovníkov detského domova za súčinnosti otca v starostlivosti ktorého sa nachádza počas školskej dochádzky v týždni a tiež za súčinnosti navrhovateľa. Avšak súd je toho názoru, že vyňatie dieťaťa z rodinného prostredia je krátke, preto je tu vysoké riziko recidívy u maloletého a jeho návratu k predchádzajúcemu spôsobu životu, naviac od jeho umiestnenia do ústavného zariadenia vznikol nový problém keď u maloletého bolo opakovane zistené užitie drogy - marihuany. Aj z uvedeného dôvodu je potrebné, aby umiestnenie dieťaťa v špecializovanom zariadení, kde boli prijaté aj opatrenia pre zamedzenie patologických javov akými je užívanie drog a kde sú z tohto dôvodu pravidelne vykonávané testy nad chovancami, naďalej pokračovalo. Preto súd za súhlasu kolízneho opatrovníka ako aj okresného prokurátora vyhovel návrhu a nad mal. N. nariadil výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine nakoľko takéto opatrenie je v záujme mal. dieťaťa a je potrebné, aby jeho pobyt v zariadení do ktorého bol predbežne umiestnený ešte pokračoval a v súlade s návrhom ako aj stanoviskom kolízneho opatrovníka

dobu trvania tohto predbežného opatrenia upravil do 30.06.2015, t.j. do ukončenia povinnej školskej dochádzky u maloletého.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O. s. p.).

V prípade podania odvolania, toto treba podať v potrebnom počte rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami. V tomto prípade v troch vyhotoveniach. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrhom na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).